I. évfolyam. 4. szám. Vasárnap, 1877. január 28.

NYIREGYHÁZA.

SZABOLCSMEGYE ÉS NYIREGYHÁZA VÁROS ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer: vasárnapon.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre . . 5 frt. | Negyed évre . 1 frt 25 kr.
Fél évre . . 2 „ 50 kr | Egyes szám — „ 6 „

Előfizetési pénzek s minden közlemény: **n.-kállói-utcza 1040. szám alatt** — a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.

Név, vagy bérmentetlenül küldött kéziratok nem vétetnek figyelembe.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díj:
Három hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5, többszörinél 4 kr.

Nagy terjedelmü s többször hirdetendők alku szerint is a legjutányosabban felvétetnek.

Bélyegdíj minden beiktatásért külön 30 kr.

Nyilttéri közlemények minden három hasábos petit sorért 20 kr. díj vétetik.

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA

A gyakorlat meggyőzött bennünket arról, a mit lapunk meginditása előtt nem tudtunk, t. i., hogyha a nyomda más városban van, a lapot hetenként 2-szer kiadnunk, csaknem teljes lehetetlen. Ennélfogva elhatároztuk, hogy lapunk, mint eddig is, hetenkint csupán egyszer fog megjelenni, vasárnap. Midőn ezen elhatározásunkról a n. é. olvasó közönséget értesitjük, egyszersmind tudatjuk, hogy lapunk árát is 6 frtról 5 frtra alábbszállitottuk. A már ezideig beküldött előfizetések felülegét pedig az illető előfizetőnknek, a következő évnegyedre javukra irjuk.

Ezen kijelentésünk után a mélyen tisztelt közönség nagybecsü pártfogásába ajánlva magunkat, maradtunk teljes tisztelettel

A „Nyiregyháza“ felelős szerkesztősége és kiadóhivatala.

N y i r e g y h á z a, január 27.

Nyiregyházán az oly sokszor emlegetett s annyiszor megvitatott „tüzóltói“-egylet felállitása tárgyában legközelebb f. hó 21-én — egy nagy értekezlet tanácskozott.

Valóban ideje is már egyszer, hogy ezen üdvös egylet városunkban is létrejöjjön.

Igaz ugyan, hogy a tüzoltások körül oly dicséretes buzgalommal fáradoznak polgártársaink, hogy e tekintetben a legnagyobb elismerést érdemelik.

Az is igaz, hogy városunkban az épületek oly távol állanak egymáshoz, hogy nagyobb tüzesetek, még a legnagyobb szélvészek alkalmával is évtizedek alatt is alig fordultak elő.

Mindazon által a tüzoltó-egylet igen sok tekintetből szükséges, mert nagyon sokszor megeshetik, — kivált nyári időben, — hogy a polgárság legnagyobb része hon nem lévén a legnagyobb szerencsétlenségek adhatják elő magokat, mert ily esetben nem használhat semmit a legnagyobb buzgalom sem.

Mi a legmelegebben ajánljuk ez ügyet polgártársaink figyelmébe, mint olyat, a mely a legszükségesebb és legbecsesebb vagyonaink biztositására leend legnagyobb befolyással.

Fel azért a tett mezejére, sorakozzunk mentül tömegesebben a buzgó kezdeményezők köré, kik sem költséget, sem fáradságot nem kimélnek, csakhogy a legnagyobb veszedelem idején segitségül lehessenek annak elháritásában polgártársainknak.

Igaz, hogy nyommasztók a körülmények egy ilyen nagy kiadással járó egylet létesitésére. De az is igaz, hogy ezen egylet csupán egy alkalommal is használhat tizszer annyit is, mint a mennyibe kerül.

Mi szivünk mélyéből kivánjuk, koronázza kivánt siker e nemes igyekezetet!

A f. hó 21-én tartott gyülés, melyen ideiglenes elnökül Kralovánszky Gyula városunk főkapitánya, és id. jegyzőül Kmethy István levéltárnok urak lettek megválasztva, — egy bizottságot küldött ki a szabályok kidolgozására.

F i g y e l ő.

A ceglédi küldöttség Kossuthnál.

Nagy napokat érünk. A czeglédi küldöttséget Kossuth jan. 24-én fogadta Baracconeban. A nagy hazafi egészen feketébe öltözve ott állt háza küszöbénél s a küldöttséget szabad ég alatt fogadta. A mint az ősz számüzöttet megpillantottuk, kimondhatatlan elfogultság vett erőt rajtunk s alig birtunk uralkodni magunkon.

A találkozás helyére érkezvén, oly jelenet fejlődött, melyhez hasonlót Olaszország mosolygó ege alig látott.

Kossuthhoz közel félkörbe állottunk s a küldöttség vezetője D o b o s János lelkész töredezett hangon, a felindulástól sokszor megszakitva szavait, a következő beszédet mondotta:

Egy alföldi földmivelő magyar város még romlatlan népének küldöttjei állanak előtted Magyarország kormányzója, édes hazánk szeretett nagy Fia. — Nagymessze hagytuk édes hazánkat, népek, országok, hegyek, völgyek választanak tőle, és még is ugy érezzük magunkat nálad, hozzád közel, mintha mindnyájan otthon volnánk, mert mi ott szeretnők látni hazánkat, a hol Te vagy, és Tégedet ott, hol hazánk van.

Csodálatos édes csalódás, arczodnak ránk sugárzó vonásaiban, szemeid tükrében, hajad ősz szálaiban, nemzetünk képe néz ránk, mintha otthon volnánk. Te az apa, mi szerető gyermekeid. Hagyd nekünk ezt az édes csalódást, hadd örüljünk neki gyermekesen. Agyad a világ nagyszerü eseményeinek nagy leltára, egy egész világ fordul meg abban. Te sokat tudsz, sokat gondolsz tőlünk távol, mit mi egyszerü emberek nem tudunk, nem gondolhatunk.

Kebled érzelmeit, indulatait, ki tudná megnézni? Annak szikrait tisztelettel kisérte földünk tulsó fele, lángján a hideg Albion is melegedett. Kebled mély fájdalma szent, mérhetlen, azt megmérni csak te magad tudod, mikor annak hullámai közöttelmerülsz, s a felszinre küzdve fel magadat, könyező szemeid Ithakádat keresik.

Messze képét bujdosó magzatja
Még Kalypszó keblén is siratja.

Ezt mi tudjuk, és nem jöttünk nagy gondolataidat, archimedesi számadásaidat megzavarni, mi nem jöttünk mint sokan kebled érzelmeit keseriteni, nem, mi eljöttünk, hogy orczádat lászuk még egyszer, — hogy mi megmondjuk, megnyögjük neked, — hogy mi téged szeretünk. Olyanok vagyunk mint a mesés Pellikán madranak fiai, kebleden csüggünk, repesünk, sirunk! Oh nyisd fel előttünk vérző kebledet, hadd gyógyitsa be azt fiaid kebelének melege!

Már most ereszkedjél le hozzánk, abból a magasságból, hová önteremtő erődből magasodtál, érezzél, gondolkodjál velünk nemzeted egyszerü érzelmével és észjárásával. Te vagy Maestrója ennek az egyszerü müszernek. Te játszottál ezen a müszeren utólérhetetlen eredetiséggel, egyedül értheted ennek alap hanggjait, kulcsa nálad van s. t. b. Czeglédnek országos képviseleti széke megürült, megürült a hely, melyet szabad választása szerint tölthet be, a hely, melyen alkotmányos fogalmaink szerint önérzetesen ülhet bár ki, legyen az a világ legelső polgára, vagy fejedelme. Ezt a helyet városunk népe egyedül neked szánta, mert nagyobb kincse ennél nincs, ennél nagyobb kinccset nem adhat. Ezt te nem kicsinyelheted.

És, hogy népünk természetes észjárását, annak magas és mély jelentését megérthesd, a mult idők függönyét felvonva, egy jelentést mutattak fel előtted, hol tulajdon szellemedet láthatod, egy laterna magikát, melynek sötét falán a transparent Téged idéz fel.

Az 1848. év derekán és végén, mikor a vihar feltámadt és a fenyegető hullámokat hajtotta felénk délről, keletről, nyugotról, két izben látogattál meg minket szorongó kebellel, mi remegve fogtunk körül, mint vész közeledtével a madárfiak anyjukat; meg van most is az asztal, melyen álltál akkor, s montad nekünk, hogy a haza veszélyben forog, s mint látnok jósoltad az eljövendő kalamitásokat. Kérted a népet, hogy ne hagyja, mentse meg a hazát, és mi mentünk utánnad akkor.

E végzetes asztal körül gyültünk, seregeltünk most ujra, mikor megválasztottunk. Akkor te mondád, hogy vész fenyegeti a hazát. Te kértél minket, hogy ne hagyjuk, hogy mentsük minden áldozattal, ha kell vérünkkel... Most mi jöttünk hozzád, körülfogva téged, mi mondjuk szorongó kebellel, hogy hazánk veszélyben forog, mi kérünk, hogy ne hagyd, jer segits megmenteni. Jer! és a haza szent földje megrendül, mikor rálépsz, delejvilanyos erő rázza meg a Kárpáttól kezdve Adriáig és Thermopilákká, vaskapukká válnak Erdély hegyszorosai.

Jer! Az éjszaki Sardanapál Moskvában dőzsöl, poharat emel a müvelt Európa ellen... De a falból kijövő kéz ismét irja a végzetes Thekelmene titkos szót és ha mi e titkos szó

után oda irhatjuk nevedet, a Kossuth nevet, hisszük, hogy aláirtuk a halálos itéletét!

Utánna Simonyi Ernő fejezte ki hasonló óhaját, élénken hangsulyozván az eddigi kormányok rosz politikáját.

Kosuth szóllalt meg erre, szilárd hangon, de hangja fájdalomtól sokszor reszketett. Mi mindnyájan könnyeztünk, többször hangos zokogás volt hallható, beszéde igen mély benyomást tett reánk s az alatt mi mind közelébb sorakoztunk felé.

Kossuth válasza elején mindjárt kimondta, hogy a jelenlegi viszonyok között haza nem mehet, de ha elérkezik az idő, midőn tényleg közre működhetik hazánk zilált viszonyainak rendezésére, ott hagyja magányát s leteszi a hűség esküjét a magyar király részére s hűséges loyalitással meg is tartandja.

Mig azonban azon államellenes érdekek fenállanak melyeket a hatalom formulázott: a hatalom előtt minden érdeknek háttérbe kell szorulnia s tvékenységét nem értékesitheti. Már pedig ő a magyar nemzet állami függetlenségének képviselője; letéteményese egy szent ereklyének, hogy azt az utókor számára megőrizze.

„Én ezt — ugy mond — nem rendithetetlen kötelességérzet fitogtatására teszem, az hiábavalóság lenne. Nekem helyemen állani a hazafiui kötelesség parancsolja s ha az események nem találnának alapot órállásom elhagyására, s még is mennék, megérdemelném, hogy minden magyar átokkal illessen.

A beszéd igen mély benyomást tett. Ezután a küldöttség tagjai egyenként bemutatattak. Kossuth gyönyörü kertében sétát tett velünk s házát is megnéztük. Ezután a vonattal Turinba tértünk vissza. A lelkesedés köztünk nagy - a lakosság is nagy rokonszenvet nyilvánit Holnap visszamegyünk Kossuthoz..

VIDÉK.

Rakamaz, 1877 január hó.

T. Szerkesztő ur!

A napokban következő gyászjelentést vettem.

Id: Recsky András, ifj Recsky András, ennek neje Soldos Amália, gyermekeik: Anna, Vilma és Ferncz, Recsky László, neje Márton Elvira, gyermekeik: Péter, Elvira és László. Recsky Vilma s fér'e Schwartzleilner Hugó, gyermekeik: Kornélia, Hugó és Arthur, fájó szivvel jelentik szeretett fiának illetőleg testvérüknek, nagybátyjuknak, sógoruknak Recsky Miklósnak — páratlan szivü fiu és testvérnek folyó 1876 évi deczember 10-én történt halálát. Hült teteme f. hó 13-án fog örök nyugalomra tétetni. Béke legyen hamvai felett!

A megboldogult sokkal tágasabb körben volt ismerve és szeretve — részemről pedig vele gyermekkorunk óta fűzött önzetlen barátságom sokkal többet vesztett benne, sem hogy megállni képes volnék, hogy kegyelt emlékének e sorokban ne áldozzak! S ha kilesetlen könyekkel s e gyász hirtől felkorbácsolt szivem teljes mély bánatával megsirattam akkor — ne adjak már elzárkozott s eltompult néma fájdalmamnak, most egy kis üdülést az által, hogy az elhunyt páratlan alak — legjobb barát életéből nehány vonást s öngyilkosság okozta halálának részleteit ne adjam a közönség — a hazának majd nem minden érdeke által őt személyesen ismert szeretett s igy elvesztése fölött méltán szomorkodó nagy közönség— tudomására.

Alább részletezendő élet viszonyai megérlelték sötét tervét, megaczélozták atletai karját, mellyel kiontá vérét saját szivének, azon szivnek: mely annyi nemes érzéstől volt gazdag, — annyi férfi szivet fűzött össze szeretetteljes baráti körébe.

1876 évi deczember 10-ik napját választá ki öngyilkossága véghez vitelére! e napon szünt meg dobogni nemes szive, zárultak le — egész családját jellemzőleg, ajkánál mindég mielőbb nevető szemei, hidegült meg rokonszenves czédrus alakja.

Öngyilkos keze, mielőtt e fegyverhez nyulna, tollat vett, s egyetlen hátra hagyott levelét irta meg háziorvossa, s ugy neki, mint egész családjának benső bizalmával dicsekvő Dr. Karácsonyi János tisza Roffi orvoshoz.

E levél, mely egy halálra váltnak végperezeit tünteté előbünk, mely a végperezekben őt egész nagyszerüségébe mutatja be a bámuló világnak, melyben ismert elhatározott lovagias szellemének ön maga emel maradandó emléket, — melyben saját álláspontjában magát egy ókori Stoicus nyugalom „Philosoph"-nak bizonyitja, s melyet egy oly élez rekeszt minő csak lángelméjében teremtetett, s mely igen nagy kár — hogy hirlapilag nem közölhető — következőleg szóll:

Tekintetes Dr. Karácsonyi János orvos tudor urnak, barátilag T. Roffon, Tóbik 10-ik deczember, kedves barátom! Nyugodt és hideg vérrel végzem ki magamat, párperez mulva megszüntem élni. — Ha netalán rosszul lövöm magamat a halál tusát ne hadd sokáig vivnom mérgezz meg!! És továbbá kérlek, hogy ha majd bonez kés alá kerülök." . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

(itt következnék amaz élez, minőt nem az, ki párperez mulva szilárd kezekkel lövi szivét, saját szivét, de egy bálba készülő elégedett kegyencze a sorsnak — kiszáztathat csak.)

„Az öngyilkosságot sokkal kisebb dolognak tartottam addig a perezig, akartam atyámnak, testvéreimnek irni, de a megszóllitásnál, hogy ha bármelyikeknek akartam irni, sürü könnyeim a tollat kilocsolták kezemből.

Sokat kellene irnom, de most isten vélled! 50 frtot Andi (fivére) fizet neked. Recsky Miklós sk."

E levél megirása után belső cselédjét e családot 40 éven át folyton szolgáló s a család barátai által ismert Vitális Gyuri öreg cselédéért küldte; alig tett azonban tiz lépést, egy lőfegyver durranás teszi figyelmessé, a hang után ura szobájába rohanva ezt, szivén kapott lövéstől a földre terülve, — halva találta.

Férfi volt életében, férfi volt „Vir probus et integer" a halállal szemben; s karja, mely életében hideg vérrel ezélzá lovagias elégtetelre szóllitott ellen felét, reszketés nélkül küldte a gyilkos golyót ön szivébe is. —

Nem szenvedett semmit, nem volt szükség előrelátó gondosságára, melyet az orvoshoz irott levelében olvashatunk.

Néhai Heves K. szolnok t. e. vármegyék tiszáninnevi legszebb tanyáján a „Bedezine tanyának" nevezett puszta Tóbik, Recsky Andrásnak az ősz agarász királynak ős fészke, a vendégszeretet Eldorádója, a legtöbb szabad eszmék bőlcsője, — ez a mai degenerált korsivár homok tengeréni varázs sziget Oáz, gyászba borult. —

Az enyészet angyala terjesztő ki fölötte sötét szárnyait; s kimért komolyságu csattogásai hideg téli szelet vertek föl, süvöltése gyász zenéje volt a kedves elköltözött temetési ünnepélyének.

A költő mondja: hogy ki halálát könyüvé kivánja tenni, élni tanuljon; s ki életét akarja kedvessé tenni, az tanuljon meghalni.

Recsky Miklós ugy halt meg, miként élt; vidoran, játszi egykedvüséggel — férfias elhatározással. — Miként hozzá — egy nemes lovaghoz illő. —

Ily érdekes halál után remélem nem lesz érdektelen, nehány vonást eseményekben gazdag életéből — ha megengedi szerkesztő ur! készen tartok.

Addig is kérem beeses lapjának azon számait — melyekben ezen közlemény s ennek folytatása megjelenik az ide zárt névsor szerint, az illető uraknak — megküldeni.*)

Tisztelője

Nagyfejeő Miklós.

*) Szives készséggel nyitottunk tért a jelen közleménynek — mint nyitunk a megigért folytatásnak is, mivel e közlemény — ugy kegyeletes iránya, mint irányára nézve helyes és méltó a közlésre. A szerzőtől vett felhatalmazás értelmében pedig, kérjük t. kosléganiakat — a korán elköltözött nemes lélek iránti kegyeletből — sziveskedjenek jelen közleményünket valamint annak jövő számunkban megjelenendő folytatását át venni.

Csalánok

Pecsétes ukáz, két tanu, oldalszoba, vallatás ha, ha, ha! Az az hogy fráter Bögözi én tanácsolom magának, hogy ne nevessen, mert engem utse, ha meg halja a főkapitány ur, hát keményebben megbünteti, mint azokat a bizonyos kinestári ruha tolvajokat, még az is megtörténhetik, hogy elküldi a „Szarvas sziget"re halászni 20 frt dijj mellett, vagy pedig meszet fognak árulni, ketten egy keresetre, vagy — de mit tudom, hogy mi mindent nem tehet vele csak ne halgasson maga vén fülkó.

Öhmm, Bhmm, Bhmm, — de hát már, hogy halgathassam én azt el, hogy az én kedves főnökömet pecsétes ukázzal felrendeli maga elé és ott a kéttanu jelenlétében az oldalszo bába oly kegyetlen hangon vallatta a főkapitány bácsi . . . . akarám mondani Gyula bá . . . . ejnye no alig megyen rá a nyelvem. — a főkapitány ur, — hogy mondja ki, ki irta azt az i. a. vagy A. I. aláirással ellátott felhivást, — én bizony, ha eczetbe rakat a főkapitány ur még akkor sem halgatok.

— Hát aztán mondja már Bögözy bácsi

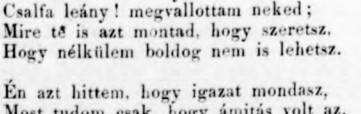

Hozzá.

Emlékszel-e? — szép nyári este volt,
Halvány fénynyel sütött a szende hold. —
Együtt ülénk a kőris-fa alatt,
S beszélgeténk, mig az idő haladt.

Ez volt az est, melyen szerelmemet
Csalfa leány! megvallottam neked;
Mire tő is azt montad, hogy szeretsz,
Hogy nélkülem boldog nem is lehetsz.

Én azt hittem, hogy igazat mondasz,
Most tudom csak, hogy ámitás volt az.
Te megcsaltál, nem szeretsz már engem,
Mélyen sebzéd érted égő keblem!

Azóta fáj, folyton vérzik szivem,
S téged mégis szeret csak oly hiven,
Mint mikor az első csókot adtad,
S hogy el nem hagysz, esküvel fogadtad.

Nem képzeled, mennyire fáj nekem,
Hogy szép szemed többé nem nézhetem.
Nem képzeled, mint sajog és éget
Mély sebem, hogy nem birhatlak téged!

Oh mért bántál ily hütlenül velem?
E fájdalmat mért okoztad nekem?
Mért csaltál meg, csalfa lány engemet?
Mért vetéd meg forró szerelmemet?!

Bár mért tetted, megbocsátok neked,
S vérző szivem soha el nem feled;
Szeretni fog, mig csak meg nem reped, —
S most — örökre talán — isten veled!

Csalmathy Ferencz.

Köny és mosoly.

(Humoristikus értekezés.)

III.

Közelebbi közleményemet azzal fejeztem be, hogy a sirás és nevetés egyaránt szükséges az élőnek.

Ugy van.

Aki sohasem nevetett életében, nem ismeri a fájdalmat, nem a szenvedést; aki sohasem sirt életében, nem tudja mi az öröm, mi boldogság.

Vannak az életben olyanok, akik sokat nevetnek; vannak, a kik sokat sirnak! Amazok az ostobák, emezek a gyermekek és nők.

Azt mondják, hogy az állatok közt csak az ember nevet s a krokodil sir legerőteljesebben. Sajátságos, hogy a szamár a legkomolyabb állat, még sem választják be tudós társasági tagnak.

Korunkban nem az a bölcs, aki hallgat, hanem az, aki beszél és jó nagyokat nevet; legbölcsebb pedig az, aki utoljára nevet.

A magyar nemzetnek is volt egy bölcse, aki mindig akkor tett legnagyobb szolgálatot nemzetének, midőn hallgatott. Ő a régi bölcsek közé tartozott. Most is hallgat; bár sohasem is beszélt volna! Ennek a bölcsnek az volt legcsudálatosabb tulajdonsága, hogy ő maga ritkán nevetett; hanem annál jobban nevettetett mást. Kár, hogy többet nem nevetett; most a nemzet kevesebbet sirna.

De hát miért is ne nevetnénk?! miért ne sirnánk?

A mosoly fokozza a gyönyört, a kedvet; a köny pedig balzsamkint hull a fájdalomtól sajgó kebelre.

megmondta e arra a nagy vallatásra a szerkesztő ur nevét?

— Dehogy mondta, dehogy mondta.

— Hát mit mondott.?

— Mit mondott!? hát azt mondta, hogy nem tartozik megmondani és nem is mondja meg mert nem akarja punctum. Tessék törvényes uton követelni.

— Hát erre aztán mit mondott a főkapitány ur?

— Azt mondta, hogy hászen ő törvényesen követeli, a mire aztán az öregünk egy nagyot nevetett s azt felelte rá: hogy „nem oda buda“ erre nézve a törvényes ut csak az illetékes sajtó hatóság.

— Na hiszen képzelem is, hogy milyen dühös lehetett az a Gyula bácsi? (no már megint.) Igaz biza, — hát engedelmet instálok.

— Nem haragudott a csak ugy kivülről, mert hiszen azért a felhivásért okos ember nem is haragudhatik, legfeljebb a kérdésekre megadja a felvilágositó feleleteket, azután meg itt egészen más volt a dolog, — egy pár uri ember a főkapitány urral akarta a forró gesztenyét kikapartatni, mert azt hitték, hogy ezen uton és módon majd rá ijeszthetnek a szerkesztőre és az elhalgat az ő hátuk megnyugszik az igazság ostorának csapásaitól.

Árva csalán

Tekintetes id. Retsky András urnak Tisza-Roffon.*)

Kedves Andris bátyám! Negyedszer kisértem meg, hogy becses levelére válaszoljak, levelére, mely annak halálát tudatja velem, kit büszkén mondhatom! — én ismertem, én szerettem legjobban mindenek felett a világon, kit én birtam csak megérteni, felfogni; ki mindenkihez minden gondolatában nagylelkü nemes volt, csak hozzám volt néha igaztalan — de kit, mindennek daczára, nállamnál mégsem siratott meg őszintébb könyekkel senkisem.

Fájdalom, hogy nem volt annyi figyelemmel sem az ifjabb sem az idősb Retsky András, irántam, hogy félretéve az utóbbi időben közöttünk kefejlett meghasonlást, tudatta volna velem annak idején tisztelt emlékü, megsirathatatlan, imádott barátom halálát. — Hogy igy alkalmam lett volna kegyeletem utólsó adóját, magasztos égies emléke iránt ravatalánál, sirja fölött lerónom; ellenkezőleg! — igybár ereklyeként siromig őrzendő utolsó levele, — a béke olajága — folytán készen voltam a bekövetkezőkre: ezér fájdalommal sujt mégis, hogy a megrendítő gyászhirt egész idegentől kell vala Debrecenben s már akkor hallanom, midőn a legnemesebb lélek, a leglovagiasabb nem is e romlott kalmár világra való epochalis jellem, az ész gyujtó sziporkáitól pattogó lángszellem porhüvelye már vissza szált az anya föld kebelére. Midőn már porlott talán az imposans, rokonszenves — maga után egy látásra kitörölhetlen emléket hagyó alak, mely uralomra, hóditásra termett, s minőt, többet ez egyen kivül, az anya föld sem nem hordozott, sem ölébe nem fogad soha! de soha!

Én már akkor a temetésről elkéstem. Egy magam tartottam tehát meg temetését; drága emlékét elköltözött szellemének szivembe temettem, baráti szeretetem égő szövétnekének fényénél s e hangtalan gyászcultus ünnepélyes volt, magasztos csendjében. Néma ünnepélyét nem is zavarta más, mint Kossuth szerint kizárólag csak az én sziv bánatom méla tárogatója!...

A fájdalom, a bánat eggyesiti a rokon kebleket.

A fájdalom, mely kedves András bátyámat sajtá, mely sokszor mélyen sebzett, kergetett vérző szivét érte, eloszlatá a fátyolt melyen át az én — az üdvözölthözi barátságomat eddig szemlélte, s különös játéka a természetnek, hogy azon szemek, melyek a fájdalom minden csöppjében gyilkos könyeivel megtöltvék elhomályositvák, azok a kétségbeesés emez észtvesztő perceiben legtisztábban látnak! a kesergő lélek, az elborult kedély, a felzavart agyrendszer e kétségbe esett pillanatban áll elő legtisztább judiciumával, a meg tört kebel táp után vágy, az ösztön vezette karok egy lény után nyilnak ki önkéntelen ki bár mindenkitől elhagyva, megvetve van, ki telve a fiatalság s az emberiség temérdek hibáival egy még sem tagadható meg tőle! S ez a tulajdon az, mely az ünnepelt, henye zsirtól dagadt duslakodó dölyfösek kebléből hiányzik, a m i n d e n t áldozni kész, odadó baráti szeretet!“

S amint mindennek, ugy a fájdalomnak is — meglévén saját önzése, önzésből keresi fel az elfeledettet, hogy sirjon vele, tán kevesebb, könnyebb igy a fájdalom nagy terhe!? hogy együtt halmozza vele össze a halott nagy szelleme emlékének emelendő laborhoz a föld legnemesebb érceit fejfájára a gyöngéd apai és a bámulatig rajongó önzetlen baráti szeretet viruló rétének szüzüde mezei virágait mind össze szedve egy koszoruba füzve. Pár nap előtt nem hittem volna oly eshetőségben hogy András bátyám mindig nagyon szivesen vett soraival szerencséltessen. — És noha ez gyógyirként hatott fájdalmomra, önkénytelen kell megis felsohajtanom „Vajha ma is inkább örökre elveszettnek képzelném kedves bátyám becses barátságát, sem mint ahhoz ily drága áron — kedves feledhetlen jó Micunk halála árán jutnom!!!

Tagadhatlanul jól hatott szivem sajgó sebére, a sokáig nélkülözött szives megszólitás sőt a — bár rosz kutforrásból meritett tudomás folytánni — bizalmas szemrehányás is kedves András bátyámtól!-e nélkül sokkal emésztőbb leendett fájdalmam, mert nem volt volna azt kivel megosztanom. — Mert hivatlanul semmi esetre nem tolakodtam volna — Zabolayként jogosult bánata szentélyébe!“

Most mégis van hát sziv mely velem együtt érez, együtt szenved! van ki siratja velem a kedves halottat, ki még hibáimat is megbocsájtja — mert szerettem elhalt kedves fiát éltében, s kegyelem szent emlékét sirján tul, elértem örök tüzét azon oltárnak melyet még éltében fölépiték tiszteletére szivemben.

Férfihez szóllva, immár nem nagy a távolság, mely kedves bátyámat sirjától választja! S ha hidegen meggondolom körülményeit, hátra levő napjainak az elköltözött kedves hiányában sivár voltát, őszintén kimondva azon meggyőződésre jövök, miszerint 1876. évi dec. 10-ke után kedves András bátyámnak egyik jóbarátja sem kivánhat hosszu életet!

Az idő, az élet azonban a végzet kezében lévén — arra kérem! nehagyja többé kedves bátyám iránt hajlamát csekélyes előitéletek által tőlem elvonatni! Ha Istennek tetszik éltét hosszabra nyujtani, ugyis én leszek ha nem is — miként az elhalt legkedvesebb, de legigazabb gyermeke, barátja! hisz nem én irtam e szegény Miklósnak jó anyja halála alkalmára. „Szeresd ősz atyádat, ne csak saját, de elhalt jó anyád szivével is!“ Most én mindhármunk szivével fogom kedves bátyámat szeretni! Mindhármunk szive szeretetének minden gyöngédségét fogom kifejteni, egyhangu bánatos öreg napjainak felviditására! Ossza meg velem kedves Andris bátyám fájdalmát, közölje bizalmasan panaszát, parancsoljon velem, egész lényem, csekély összetehetségével szolgálatára áll, mert idézve kedves Andris bátyám levelének kezdő sorait. „Vannak bizonyos percek, midőn mindent feledni kell örökre!“

Fájdalmas tisztemet, mire felhivott Andris bátyám, teljesiteni megkisérlem, irtam már az A... feleségének egy jó fényképért, szándékozván szegény Miczu életét nehány vonásban, s arczképét a „Magyarország és a Nagyvilág“ ban, — hol kedves bátyámról Márton Feri közölt volt egyet mást — ismertetni, de választ nem kapván ugy látom, hogy ők a gőgöt, a kegyeletnél régibb családból származtatják!

Nagyon kérem tehát kedves Andris bátyámat! a boldogult utólsó idejének, halálnemének rövid leirása mellett, található legjobb fényképét küldje hozzám.

Az élet rajzot megkisérlem, bár elmondhatom szegény kedvesünkkel, — hogy amint hozzá kezdtem: „Sűrű könyeim a tollat kilocsolták kezemből!“

Zárom hosszura nyult soraimat; kifejezést adva egész családom részéről is a legnagyobb részvétnek elhunyt kedves fia halála alkalmából.

Isten vele kedves batyám! ha kifáradtunk a kesergésben, kezdjük ujra! veszteségünk ugy is sokkal nagyobb, sem hogy megsiratására elég lenne egy ember élete!“

Fogadja kedves bátyám legmélyebb tiszteletem kinyilvánitását, mellyel vagyok.

Egerben 1876. decz. 28.

Szerető öcsese
Nagyfejeő Miklós.

*) Szerző szives engedelméből közöljük e levelet, mely két ifju s egymást megértő érzésteljes férfi sziv egymás iránti vonzalmát hiven tükrözi vissza, melynek minden sorából az önzetlen baráti érzelem sugárzik ki teljes nagyszerüségében. S z e r k e s z t ő.

Mi ujság itthon.

(B) **A nyiregyházai** evangelica egyház f. hó 21-én presbiteriális gyülést tartott, mely, miként bennünket előadónk értesitett, igen zajos volt. Különösen nagy vitára szolgáltatott alkalmat egy kérvény, (beadta Belffy Mihály)

Legjobban értenek a siráshoz és nevetéshez a nők. Bámulatos ügyességgel tudják megválasztani a sirás és nevetés idejét. Amit a mosolylyal ki nem vihetnek, ki viszik azt a könyvel. Ok a legnagyobb müvészek e tekintetben.

Lavater következőleg különbözteti meg a női mosolyt és sirást, a férfi mosolytól és könytől. „A nő mosolyog, midőn a férfi nevet, és nevet, midőn ez hahotázik. A férfi néma, midőn a nő könyezik; a férfi könyezik, midőn a nő kesereg, s a férfi kesereg, midőn a nő kétségbeesik.“

Valahol, most már nem emlékszem, hogy hol, azt olvastam, hogy ha a nő álmában mosolyog, csalódik, ha ébren mosolyog, csal. Az első igen valószinü, amennyiben az álom nem egyéb csalódásnál.

„Nem mondom, hogy ne csalódjál; csalódnod kell, ha álmodtál“ mondja a költő. A második eset, kevés kivétellel oly igazság, mint a $2 \times 2 = 4$.

Bár a női mosoly sok férfiu boldogságának ásta már meg sirját: azért még is azt mondom, hogy inkább mosolyogjanak hölgyeink, mint sirjanak.

Fogadni mernék (ha ugyan volna mibe), hogy soraim olvasásakor nem egy mosoly vonult el kedves olvasóim, meg kedvos olvasónőim rózsapiros ajkain. Mit bánom én. Ugy is sokszor kinevettek már engem az igazmondásért; ugy is eleget sirtam már az emberi gonoszság miatt.

Bár az ifjuság is kevesebbet mosolyogna a hölgyekkel szemben; legalább kevesebbet sirnának azután a fiatal menyecskék.

No de ne többet erről. Ne beszéljünk mindig a nókről; nehogy unalmasok legyünk s nehogy azt gondolják olvasóim, hogy másról nem is tudok irni.

Térjünk tárgyunkhoz, a könyhöz és mosolyhoz.

A változatosság gyönyörködtet, mondja a példabeszéd; és ez sok tekintetben igaz.

Szerintem tehát az a boldog, aki sirni és nevetni tud — annak idejében.

Nagyon bölesen intézkedett a gondviselés, midőn az arczra mosolyt, a szemekbe könyet teremtett, most mindegyikbe földi boldogságunk egy-egy titkos rugója van rejtve.

Nemde jól esik könyezni, midőn a távolban, idegenek közt, elhagyatva érezzük magunkat? s visszaemlékezünk az apai házra, a kedves gyermekkorra?

Boldogtalanságunk fájó érzetében, boldogságra gondolunk; könyeink cseppjein át szélden tünik fel a mosoly derüje.

A hűtlen kedvesnek még emlékezete is képes mosolyt csalni ajkainkra. Igaza volt annak a koronás főnek, aki igy kiáltott fel boldogsága közepette: „Koronámat egy mosolyáért!“ Oh! sok korona hullott már a porba egy-egy mosolyért, és sok köny hullott a porba a koronák miatt!

A köny épen ugy, mint a mosoly, boldogitólag és lesujtólag hat reánk. Egyik a másika nélkül alig érne valamit. A változatosság az élet füszere.

A szépség és nagyszerüség örökké tartó egyformasága csak a költészetben áll; a valóságban untat. Tudta ezt a nagy alkotó s azért nincs egyformaság remek alkotásában. Hiában keresnénk egy fán két agyforma alkotu lombot; valamennyi más alaku. Ahány az egyén, annyiféle az arcza, termete, sirása, zokogása, nevetése és kacagása.

(Folyt. köv.)

melyben az egyházi adónak jelen kivetési kulcsa ellen van panasz emelve. E kérvényben egy javaslat is foglaltatik, melyszerint az egyházadó kivetésénél jövőre az adómennyiség vétetnék alapul, egyformán: mint a községi pótadó kivetésénél szokás. Szerintünk is ez lenne a legigazságosabb.

(+) **Juhász Antal** nyugalmazott királyi ügyész, ki hosszu évek során szeretve tisztelt főjegyzője volt Zemplénvármegyének, — nincs többé. A gyászjelentés, mely e nemes szivü férfiu halálát tudatja, igy hangzik: Özv. Juhász Antalné, szül. Szepsy Zsófia maga s gyermekei: Jenő, ennek neje: Kovács Etelka, — Béla, Etele, Antal, Pál, Zoltán és György nevében bánatos szivvel jelenti hőn szeretett felejthetetlen férje atyjok és apósának: Fajkürti Juhász Antal nyugalmazott kir. ügyésznek élte 62-dik, boldog házasságának 32-dik évében májsorvadás következtében több havi sulyos szenvedés után folyó hó 20-án, esti 9 órakor történt gyászos kimultát. A megboldogult végtisztességtétele helyben f. évi jan. 22-én d. u. 3 órakor a ref. templomban fog megtartatni; a földi maradványok pedig f. hó 24-én tétetnek a m.-izsépi családi sirboltba örök nyugalomra. Nyiregyháza, 1877. Január 21-én. Kiérdemelt béke a nemesnek hamvai felett. Mi ehez csupán annyit tehetünk: adjon az ég vigaszt a nemes lélektől elválasztott család minden tagjának a nagy veszteség feletti bánatok enyhítésére.

(***) **Nagyfejeö Miklós** köz és váltó ügyvéd barátunk február 1-től Rakamazról, hol eddig működött városunkba teszi át ügyvédi irodáját, lakása a N. Kállai utcán Kralovánszky Gyula, fő kapitány ur házában leend. Addig is mig szokásos hirdetményét közzé teendi, felhivjuk e körülményre t. ügyfelei s a n. é. közönség becses figyelmét.

(m) **Joszka János** Nyiregyháza város házi pénztárnoka, a „Szabolcsmegyei Közlöny" f. hó mult csütörtöki számában oly modorba intézett támadást — lapunk f. évi 1-ső száma vezércikkének tartalma miatt — a mily modort — mástól talán igen — de ő tőlle egyátalában nem vártunk. Először is ő teljesen illetéktelen volt a válasz adásra, mert a nevezett czikben sem az ő személye, sem az ő tettei gáncsolva nem voltak. Másodszor oly dolgoknak kel védelmére a melyek takargatása nagyon hálátlan dolog és ezt a tisztelt pénztárnok urnak figyelembe kellene venni, mert rajtam kivül nincsen a városba ember a ki jobban ismerné ama büntetésre méltó rendetlenségeket, melyek az 1873-ik évi tisztujitást megelőzőleg — de sok részben a számvitel körül ma is, részint tudatlanság, részint vétkes könnyelmüségből elkövettettek s elkövettetnek. Harmadszor mert ő azt igen jól tudhatta, hogy mi nem a pénztár kezelésről beszéltünk, de a vagyon kezelésről és az elhanyagolt számvizsgálatokról, azt pedig feltételezzük a pénztárnok urról, hogy ezen dolgok szellőztetéseért nem fog reánk haragudni. Negyedszer, mert mi oly dolgot emlitettünk meg azon czikkünkben — t. i. hogy a számvizsgálat megtételére T. Kállay Ferencz megyei főszámvevő ur lett felkérve — a mi elvitathatatlanul igaz, s igy mégha ő vagy az ő eljárása lett volna is birálva azon czikben, még akkor sem lehetett jogosult minket megtámadni azért, mert igazat irtunk. Mert ha azok a számadások annyira rendbe vannak, ugy nem volna szükség arra, hogy a megyei t. főszámvevő ur által vizsgáltassanak felül. — Sértő kifejezéseit teljesen mellőztük, mert személyeskedni nincs szándékunk, sőt, Krisztus szavai szerint „a ki téged kővel, te azt kenyérrel" — ezennel kijelentjük, hogy mi is teljesen megvagyunk rólla győződve, hogy a Joszka János kezelése alatt álló pénztár teljesen rendbe van, azonban, hogy a számvitel, vagyon kezelés és a régi számadások hogy rendetlenségben vannak azt most is határozottan állitjuk és ha kell, be is fogjuk igazolni.

„Báró Vay Lénárd ki több évekig Amerikában utazott s kit már eddig is összes hazai sajtónk mint kitünő hegedü müvészt ismertetett legközelebb városunkban egy hangversenyt szándékozik adni, a mint bennünket Miskolcról értesitenek. Előre figyelmeztetjük városunk müvészet pártoló közönségét e nemes élvezetre a melyben e kitünő müvész játéka által részesitend bennünket gyönyörü hegedü játékával O. G.

(M) **Aligha rosz** szag nincs Dániában a folyó hó 21-én tartott Evangelica egyházi tanács gyülésben azon hirre: hogy nagytiszteletü Czékus superintendens ur meg akarja látogatni az egyházat és a számadások s egyéb dolgok mikénti állását megvizsgálni ez alkalommal, — sokan pani félelemmel emlitettek holmi rendetlenségeket és Superintendens ur szigoruságát, sőt olyanok is akadtak a kik inditványt tettek, hogy keressék meg levél által a n. t. ur hogy látogatását halassza el az ő kedvökért. Aligha rendin van ott is a széna.?!

Mindenféle a Nagyvilágból.

— **Garibaldi fia** — teherhordó. Garibaldi legifjabb fia Riccotti bizonyos idő előtt nejével együtt letelepedés céljából kivándorolt Ausztráliába. Most a „Gazz. del Vil." a következőket ir róla Melbourneből: Garibaldi Riccotti megérkezése után e városba, minthogy minden pénznélkül ért oda, s nevét elárulni nem akarta, nagy szükséggel küzdött; kénytelen volt szenes zsákokat hordani, neje pedig varró munkát vállalni, hogy élhessenek. De a legszorgalmasabb munka mellett sem voltak képesek naponként 5 sillingnél többet keresni. Ebből azonban nem tudtak megélni. A szükség utoljára is rákényszeritette, hogy kilétét felfedezze, mire őt az ottani kormány 200 font sterling fizetéssel, mint titkárt alkalmazta.

— **Dobrakerült háremhölgyek.** Izmail basának, a szerencsétlen egyptomi pénzügyminiszternek, kit az alkirály ezelőtt mintegy hóval egyszerüen elcsapott hivatalából, háremét a napokban árverezték el Cairóban. E háremben több mint 300 rabszolganő volt, s árveréztetésükre messzeföldről is meghivták a „tekintélyesebb" rabszolgakereskedőket — Szép összeg jött be érettük, mert Izmail basa háremе a legválasztékosabban és gazdagabban volt berendezve.

— **Jeddoban** Japán fővárosában borzasztó nagy tüz volt mult évi nov. 29-ikén. Több mint 2000 ház égett le, 50 ember életét vesztette, s a megsérültek száma rendkivül nagy. Az osztrák-magyar követség ujonnan épült palotája is leégett és Schäffer lovag a követ ezüstnemüin, s egy kocsin kivül mit sem menthetett meg.

— **Becsi csendélet.** Wiener L. börzei irodájában (Schottengasse 2. sz.) hétfőn egy tisztességesen öltözött fiatal 28—30 éves ember jelent meg, s ott két sorsjegyet rendelt meg magának. — Másnap reggel 9 órakor ez egyén ujból megjelent a nevezett irodában, midőn a czég-tulajdonos távollétében csak ennek fivére, Wiener Sámuel volt ott jelen s kérte, a megrendelt sorsjegyeket. A perczben, midőn Wiener háttal fordult felé a kivánt papirokat átadni, a fiatal ember rá rohant, s egy kezében tartott beretvával el akarta a kereskedőnek torkát metszeni. Szerencsére a kés csak a megtámadott kabát gallérát érte, ugy hogy ő maga érintetlen maradt. A megtámadott ellökte magától a rablót s segitségért kiáltott. Mielőtt az utczán járók a boltba jöttek volna, a fiatal ember a kezében levő beretvával saját torkát elmetszette, s élettelenül összerogyott s ott azonnal meg is halt. A rabló holttestét boncczolás alá vették. A kisérlet elkövetője Zahourek Ferencz, cseh országi, kamenitzi születési szabó segéd, ki már egy év óta foglalkozás nélkül tengődött. Adósságai voltak; tegnap seggel megigérte egy hitelezőjének, hogy fizetni fog neki, azután eltávozott hazulról, hogy a pénzt vétkes utan megszerezze. A háznép azt vallja a szerencsétlenről, hogy igen rendes ember volt, és ha volt 1—2 forintja, abból rendesen adósságot fizetett. Zahourek nagy gyerősséggel és erővel követte el az öngyilkosságot, sebe feltétlenül halálos volt, a bal fültől a jobb fülig ér.

— **A ki meghalt nem él.** Virginiában (Novaea) közelebb egy adósságcsináló fiatal ember elhagyta az atyai házat s egy távoli vidékre menekült hitelesei elől. Nemsokára következő táviratot kapott a gondos atya: „Fia az r—i hányákban agyonütve találtatott; mit csináljak a holt testtel?" Feleletül érkezett: „Itt küldök 150 dollárt; temesse el." A fiatal ember jót nevetett atyja hiszékenységén és jól mulatott, mig el nem költötte a pénzt. Ekkor levelet irt atyjának, melyben értésére adja, hogy valami gaz Baecker nevü egyén hamis táviratot küldött, a 150 dollárt elköltötte s még tőle is kért köcsön; azért igen jó lenne, ha atyja 200 dollárral segitene rajta hogy haza menve aggódó szüleit megvigasztalhassa. Az aggódó atya utolsó válasza ez volt: „Drága fiam! Már egyszer eltemettelek s ez elég; a ki meghalt, nem él. Nincs semmi közöm a halottakkal. Élő apád!"

— **Vasuti baleset** nagyon sok történik Angliában. Bizonyitékul szolgálhat erre nézve azon körülmény, hogy mult évben 381.000 font sterlinget fizettek angol vasuttársulatok kárpótlás fejében halálozásokért sérülésekért.

Hasznos tudnivaló.

Dohos zabot jóvá lehet tenni, ha az ember a zab közé tört szenet kever, és pedig 34 mérőhöz egy mérőt, aztán száraz helyen felhányva egy hétig állni hagyja; az idő alatt rendesen elveszti dohossagát, ellenkező esetben még egyszer kellene ugyanannyi szénport hozzá keverni. A szénport szelelő rostával ki lehet belőle hajtani.

Szabályok a zsir eltartására nézve. 1. Legjobb a szalonnát fehér mázzal bevont vasedényben olvasztani. 2. A szalonnát egyenlő nagyságu kockára kell apritani. 3. Minden egy sütetet gyöngén megsózni 4. A töpörtőt nem szabad nagyon megpiritani. 5. A zsirt nem forrón, hanem félhülten s megülepedés után kell a vendelybe önteni. 6. A vendely kitisztitására különös gond forditandó. 7. A zsirral telt edényt tiszta papirral be kell födni, fedelét reá alkalmazni és hüvös szellős helyen tartani.

Menyivel nagyobbodik földünk minden évben? Tudvalevőleg igazság, — legalább eddig az, — hogy földünk létrejötte óta egy parányival sem kissebbedett, mert egy parányát sem vesztette el. Proctor angol tudós azonban bebizonyitotta, hogy a föld folytonosan nagyobbodik. Hosszabb értekezést olvasott fel a londoni népszinmüvészeti társaság helyiségében egybegyült közönség előtt a hulló csillagokról, lebkövekről (meteor.) A lebkő oly alkatrészekből áll, melyek a mi földünk alkatrészeitől különböznek. A nap körül kering de központfutó ereje folytonosan növekedik s igy más bolygó vonzerejének esik idővel áldozatul. Ha nappal esnek földünkre a lebkövek, akkor nem látjuk. Evenkint átlag 400.000,000 esik földünkre. De átlagos sulyok oly csekély, hogy több millió esztendő kell arra hogy a föld felületét egy lábnyival magassabbá tegyék.

MIKECZ JÓZSEF

felelős szerkesztő és kiadó.

A közönség köréből*)

Rosenberg Sámuel tanitó urnak felszólitására készségesen bizonyitom, hogy egy általa német nyelvben oktatott fiugyermek vizsgájánál jelen lévén meggyőződtem kitünő tanitási modoráról és tanitásának fényes eredményéről, a miért is nevezett tanitó urat személyesen szerzett meggyőződés szerint különösen a német nyelvoktatására a legmelegebben ajánlom. Kelt Nyiregyháza 1877 január 20-án

Dr. Baruch Mór.

*) E rovat alatt közlöttekért csupán a sajtó irányába vállal felelősséget a szerk.

Hirdetés.

300 drb lábon álló akáczfa — vastagságra a vágatni szokott „Varga" fához hasonló — több öcska épületfák és 1000 drb jóminőségü cserép zsindely, igen jutányos áron eladó. A feltételek iránt felvilágositást ad a „Nyiregyháza" szerkesztősége.

4 1—3

Debreczen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel nyomdájában.